

AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo D. S. D.

Organ of the Best Element of Americanized Slovenians. It covers News and Contains Matters of Special Importance to Them Not Found Elsewhere

ŠTEVILKA 70.

JOLIET, ILLINOIS, 26. JULIJA 1918.

LETNIK XXVII.

Američani in Francozi še vedno pridobivajo.

Zavzeli mnogo nadaljnjih vasi na fronti Soissons-Reims in ujeli še na tisoče Nemcev.

NEMŠKA ZVEZDA ZATEMNEVA.

Z drugih front nič važnih novic. Parnik "Justitia" pogreznjen.

ZAPADNA FRONTA.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917

Britanci pomagajo k zmagi.

Pariz, 22. jul. (Po Associated Press.)

Ko je bavarski prestolonaslednik odgovoril na nemškega prestolonaslednika poziv za pomoč in poslal nekaj svojih divizij s fronte v Pikardiji na pomoč Nemcem v marnskem umolu, je bilo enako število britanskih divizij poslano s severne fronte v bojni odsek pri Reimsu. Britanske divizije so sestavljene iz izbranih čet. Zanimivo je opaziti, da so britanske divizije na fronti jugozapadno od Reimsa zavzele isto mesto v bojnem redu, katero so Britanci zavzemali, ko so bili poginili nazaj v majski ofenzivi. Njihov prevoz z britanske fronte na champagnsko fronto je bil izvršen na najspretni način.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Sovražniku zapetani. Francoske čete, pravi "La Liberté," nadaljujejo prehod prek reke Marne v velikem številu severovzhodno od Chateau Thierry. Naglo sledijo za petami sovražniku, ki ne more dolgo obdržati zemljo, ki prihaja gen. De Mitryjeva armada od juga in gen. De Gouttova armada od zapada. Zadnja armada je že dospela do Chateletske hoste. Gen. De Gouttove čete, ki so se trdo bojevale, odkar se je začela protiofenziva, so snoči raztegnile nemško prizadevo in ujeli 1.000 Nemcev.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Umik več milij dolg

Danes v Parizu dospela brzjojavka pravi, da so francoske patrle, nasopajoče onkraj Chateau Thierryja, izvedele, da se nemški umik raztega več milij na daljavo. Nemško topništvo je komaj slišno, kar očitno kaže, da je bila velikim topovom ukazana umeknitev v ozadje.

V svojem naglem prodiranju severno od reke Ourcq je francoska pehota vzela nazaj baterijo francoskih šest palcev debelih topov, ki so jo Francozi opustili dne 27. maja. Odtodaj so topove rabili Nemci. Francozi so jih takoj postavili v boj proti sovražniku.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917

Američani zavzeli tri vasi.

Z ameriško armado na ajsne-marnski fronti, 22. jul. 1:15 pop. (Po Associated Press.) — Francosko-ameriško prodiranje se je nadaljevalo danes dopoldne ob liniji na jugu in zapadu. Nemci so opustili še več sveta in počasi nadaljujejo svoje umikanje severno od Chateau Thierryja.

Dva dodatna kraja so zavzeli Američani na fronti severno od Marne iz za ranega dne. V Soissonssem okraju so Američani pribojevali nadaljnjo vas.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917

Aliiranci napredovali.

Pariz, 24. jul. — Francoske, ameriške in britanske čete so znatno napredovale na ajsne-marnski fronti danes, po nocojšnjem službenem poročilu vojnega urada.

Zasedle so več vasi in ujeli 1.800 ali več Nemcev.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Nemci se še umikajo.

Z ameriško armado na ajsne marnski fronti, 23. jul. (Po Associated Press.) — Pozvedovalni department ameriške armade je nocoj doznal, da se Nemci še umikajo.

Daleč za svojimi linijami so podvrženi močnemu ognju iz francoskih in ameriških topov, ki brez dvoma ovirajo prevoz njih ogromnih zalog.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917

Parnik "Justitia" pogreznjen.

London, 24. jul. — Velikanski ocean-ski parnik "Justitia" med vožnjo nazaj v Ameriko, da prepelje nadljudnih 10.000 vojakov za boj proti kajzerju, je doplul do neke točke ravno zapadno od severne irske brežine zadnji petek, ko je strašen razpok pretresel ladjo.

Noben podmorski čoln, se ni pojavil, ali mornarji so bili brž pregledani na krovu. Ugotovljeno je, da je strojno zadel torpedo, a da poškodba ni bila tako bistvena, da se ne bi mogla velika ladja vleči v luko. Ladja vlačivka je bila poklicana. Ko je ladja vlačivka potegovala parnik, sta bila sprožena še dva torpeda, a sta zgrešila cilj ter sfrčila mimo parnika in ladje vlačivke.

Učoln sledil parniku.

Ladja vlačivka je potegnila in začela vleči parnik proti Irski. Bil je tedaj večer. Submarinka je v temi sledila parniku in sprožila četvero ali pet torpedov med petkovo nočjo proti njemu,

a vsi so zgrešili cilj, in šele ob 8. uri v soboto zjutraj je torpedo zadel strojnico in povzročil silen razpok, dočim je drugi torpedo zadel ospredje.

"Justitia" se še ni potopila, nego je plavala do 2. ure v soboto popoldne, ko so bili vsi preživelci rešeni ali preštet. "Justitia" je imela na krovu 600 do 700 mornarjev in nekaj potnikov. Enajst članov poadke je baje mrtvih.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Britanci pridobili.

London, 24. jul. (Prek Ottawe.) — Britanci so danes pridobili važno zemljišče v Vringyski hosti, jugozapadno od Reimsa.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917

Aliiranci napredovali 2 milj.

Pariz, 24. jul. — Zelo važne pridobitve od strani francoskih in ameriških čet na ajsne-marnski fronti so poročane v nocojšnjem službenem naznanilu vojnega urada. V središču linije so šli naprej skoro dve milj.

Obupi boji so bili bojovni v smeri vasi Epieds in Trugny-Epieds, kateri so Američani zopet odvzeli Nemcem. Severno od Epiedsa je francosko ameriška linija sedaj onkraj Courpoila.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Zbili 137 zrakoplovov.

Pariz, 23. jul. — Stoinosedmintrideset nemških zrakoplovov so zbili ali onesposobili francoski in britanski zrakoplovci včeraj.

Štirje privezani baloni so bili sežgani in mnoge tone bomb so bile spuščene na nemška zbirališča.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917

Nemci proti Czerninu.

Haag, 24. jul. — Grofa Czernina nedavno izražene besede smatrajo za odkritosrčen govor za prejšnjega prvega ministra Seydlerja službo in niso bile toplotno sprejete po nemškem časopisju.

"Kolnische Zeitung" poudarja, da hoče Czernin izsiljen mir in da je prepričan, da je uloga Avstro-Ogrske, posredovati mir. List pravi, da Anglija ne želi bitimotena v svojem krvavem delu, in pristavlja: "In kako misli njen tovariš Wilson, kaže njegova odklonitev Burianove izjave, ki je bila sestavljena čisto na načelu sporazuma in zmernosti."

Članek poudarja, da Czerninovo pojasnilo, da je vojna boj med Nemčijo in Anglijo, ni pravilno, ker se je vojna začela s Srbijo in Rusijo ter obsegala balkanska vprašanja. "Ne gre, stavi vsi krivdo na rame Anglije in Nemčije. Če bi bila Nemčija poražena danes, bi dan njenega padca pomenil tudi razpadanje dvojne monarhije. To znanje tvori vezalen sklep."

RESNI NEMIRI V AVSTRO-OGRSKI.

Upori na Češkem in Ogrskem, krušne kramole in druge neprilike se hitro množe.

GROF CZERNIN PRVI MINISTER?

Avstrijci na zapadni fronti. Tony Kosovič, bivši rudar v Pa.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Upori na Češkem in Ogrskem.

London, 22. jul. — Cesar Karel je sprejel odstavko vsega avstrijskega kabineta, pravi brzjojavka na Exchange Telegraph Co. iz Kodanja danes.

Britanska Wireless Service Co. poroča, da so se pripetili prav resni upori in vstanki na Češkem in Ogrskem. V Manaros-Szjetu je bilo 150 častnikov in 500 Čeho-Slovakov, ki so se uprili, ustreljenih in nadaljnjih 3.000 prijetih.

Iz zanesljivega vira je prišla vest, da so se resni upori vršili v Dalmaciji in na Češkem. Jugoslovanski vojniki so ubegnili v množstvih in se zatekli v gore, ko so usmrtili svoje častnike. Oborožena krda, dobro organizirana, baje nastopajo v nekaterih okrožjih.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917

Resni neredi odkriti.

Curih, 21. jul. (Zakleselo.) — Brž ko je bil avstrijski državni zbor odvoljen, so se začela številna vevlačna odkritja vključno cenzorstvu, ki je strože nego kdaj. Dunajski časopisi, ki prihajajo sem, kažejo več belih (zaplenjenih) mest, nego za časa prvega ministra Stuerghka. Vse razlage o Seidlerjevem govoru in položaju, ki ga je prvi povzročil, so prepovedane.

Vendar govor socialističnega Ellen bogena razodeva odločen protest proti mirovnim pogodbam v Brest-Litovsku in Bukareštu ter se pritožuje, da vojska oblastva preganjajo socialiste in socialistično časopisje, zlasti dunajsko "Arbeiter Zeitung", katero sežigajo v poštini uradih. V šolah za pouk častnikov so bila huda posvetovanja o socializmu in demokraciji.

Vojniki se pritožujejo v pismih, poslanih sorodnikom, o strašnem trpljenju, katero morajo prestajati v službi. Če tako pismo zasežejo vojska oblastva, je pošiljatelj obsojen kot izdajnik in upornik. Cesarske odredbe proti nečloveškim kaznivam v armadi se ne vpoštevajo.

Krušne kramole odkrite.

Ellenbogen je omenil položaj v januarju in obljube, katerih vlada ni izpolnila. Niti zakon, ki ga je sprejel državni zbor v prid izboljšanju delavskih razmer po železnicih, ni bil izvrševan.

Drugo odkritje je bila prepoved po cenzorstvu glede dejstev, ki sta jih nazvala plenzerska poslanca Pik in Hatermann, ki sta stavila nujen predlog. Dne 21. junija so v Plenzji krušno posliljatev določeno za Skodo obkolile male skupine žensk in otrok, zahtevajoč kruha, ker so umirali za gladom. Naenkrat je brez povelja ali oblasti prišel neki poročnik s krdelom vojakov in jim je ukazal ustreliti v množico žensk in otrok takoj brez svarila.

Pet otrok usmrčenih.

Pet šolskih otrok, starih od 10 do 12 let, se je zgrudilo mrtvih. Neki 13-leten otrok je bil resno ranjen, poleg številnih delavcev in delavk, od katerih so mnogi umrli. Pozneje so mnogi krogle prodirle v stanovanja mirnih prebivalcev ter ranile več žensk in otrok. Na vprašanje poslanca Pika, ali je lajtnant postal brez povelja od svojega višjega častnika, je poveljnik v Plenzji odgovoril: "Ne, ampak lajtnant je storil prav."

Poslanca sta zahtevala vladno posredovanje, da reši nedeolžno prebivalstvo sličnih barbarških napadov, da določi odgovornost za dogodek in strogo kaznuje vse, ki se izkažejo kot krivi. Vtis, ki ga je dogodek napravil na občinstvo, je silen.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Avstrijci na zapadni fronti.

Pariz, 23. jul. — Preiskava ranjenih

nemških ujetnikov, ki so jih dobili v roke aliranci v svoji protiofenzivi, odkriva navzočnost avstrijskih čet na zapadni fronti. Med nemškimi ranjenci so mnogo Slovani iz južnega dela Avstrije. Vzeli so jih iz avstrijske armade in porazdelili med nemško armado v malih skupinah, ker so se očitno bali, da bi se razširilo nezadovoljstvo, ako bi jih pustili v Avstriji.

Večino ujetnikov, ki so dospeli semkaj, so dobili v roke Američani pod Soissonsom in izročili Francozom. Ko so dospeli sem, so bili vsi zablateni od glave do nog in njih uniforme so bile razdrapane vsled prestane bitke.

Rekli so, da jih je protiofenziva popolnoma presnetila, ker so mislili, da so imeli aliranci zadosti opraviti z združenjem Nemcev južno od Marne. Pravili so jim, da je samo 200.000 Američanov na Francoskem in da ne veljajo dosti kot borci.

Bivši rudar v Z. D. ujet.

Eden ranjencev, Tony Kosovič, je delal v Pennsylvaniji kot rudar. Baš pred vojno se je povrnil v Avstrijo po svojo ženo in svoje otroke, pa so ga potisnili v armado za rabo na galski in laški fronti. Potem so ga zaradi rastočega števila ubežnikov med slovanskimi četami poslali z drugimi in dejali v nemško armado.

Kosovič je rekel, da je pismo od njegove žene v Avstriji povedalo, da ljudstvo strada in da se avstrijski kmetje iz seljujejo v Nemčijo za kruhom. Rekel je, da ko je prišel nadpad, v katerem je bil ujet, je bilo presenečenje tako veliko, da so Nemci enostavno začeli bežati, in ko so Američani prihajali naprej z divjimi vzkriki, jih je enostavno izpreletel strah. Kosovič je rekel, da so častniki povedali vojakom, obdržati zakope za vsako ceno, kajti če jih Američani dobijo v roke, jih bo konec.

Poljski polki skrbijo kajzerja.

"Mi vemo bolje," je rekel Kosovič. "Prvi dostojen obed, ki smo ga imeli v več mesecih, smo dobili od Američanov, ko smo bili dovedeni iz bojišča. In prva kopa ki smo jo imeli, je bila od Francozov. Zadovoljni smo."

Poljski ujetniki pravijo, da so Nemci zelo v skrbi zavoljo svojih poljskih polkov in ne puščajo mnogo Poljakov v nobenem polku.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917

Czernin prvi minister?

London, 23. jul. — Po brzjojavkah iz Dunaja, objavljenih v Berlinu, je verjetno, da bo cesar Karel naprosil grofa Czernina, prejšnjega avstro-ogrškega ministrarunanjih stvari, naj sestavi nov avstrijski kabiniet, pravi brzjojavka iz Amsterdama na Exchange Telegraph Co.

Berlinski listi nasprotni.

Konservativno časopisje v Berlinu priporoča nemški vladi, naj namine Avstriji, da imenovanje grofa Czernina prvim ministrom ne bi bilo povojno Nemčiji z ozirom na grofov zadnji govor, v katerem, pravijo, je dal na znanje, da nemški vojni cilji niso več obrambne kakovosti.

Ob sprejetju odstavke Seydlerjevega kabineta je cesar Karel rekel, da to stori, ker je prvi minister poudaril, da nima več na razpolaganje večine v poslanski zbornici. Cesar pa je pristavil, da so težave popolnoma osebne med prvim ministrom in neko politično stranko, ki ni zavzela stalnega nasprotnega državi, ampak bi celo podpirala drugo vladno, katere bi sledila isto splošno politiko.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917

Odstop Seydlerja razveselil Čehe.

Amsterdam, 23. jul. — Z glasnimi vzkliki so Čehi v poslanski zbornici avstrijskega državnega zbora pozdravili naznanilo, da je ves kabiniet odstopil in da je cesar Karel sprejel odstavke, pravi dunajska brzjojavka danes. Naznanilo je podal zbornični predsednik.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917

Pomanjkanje kruha v Avstriji.

Curih, Švica, torek, 23. jul. — Avstrijski kabiniet, z dr. von Seydlerjem na čelu, ki je pravkar odstopil, je bil ostro presojan zaradi živilskega položaja v Avstro-Ogrski med sejo av-

ČETRTO POSOJILLO SVOBODE 28. SEPT.?

Kampanja se zaključuje dne 19. oktobra, po dosedanjih načrtih zavezne vlade.

ZA ARMADO 5.000.000 VOJAKOV.

Japonija pripravljena, da z aliranci vred pomaga Rusiji.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917

Četrto posojilo Svobode

Washington, D. C., 24. jul. — Zakladnica je dejansko sklenila, prirediti kampanjo četrtega posojila Svobode v tritedenski dobi med soboto 28. septembra in soboto 19. oktobra.

Naznanila je pričakovati ta teden v svrhu, da se delavci za posojilo Svobode in opravični interesi utegnejo pripraviti za kampanjo.

Tritedska kampanja.

Dolgost kampanje se skrajša od navadnih štirih tednov, kakor so priporočali mnogi delavci za posojilo Svobode v nadi, da se prepreči navadno zmanjšanje zanimanja sredi kampanje.

Med razlogi, da so uradniki izbrali te datume, je dejstvo, da farmarji med oktobrom prejkone lahko veliko podpišejo od svojih žetvenih dohodkov in da je zaželeno, končati kampanjo teden ali dva pred novemborskimi volitvami.

Kandidatje kot pomočniki.

Tisice kandidataje za urade se prijavijo, kakor je pričakovati, kot govorniki za posojilo Svobode, dasiravno ne bo dovoljen razgovor o političnih vprašanjih.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Za armado 5.000.000 mož.

Washington, D. C., 22. jul. — Meje vojaškonaborne starosti se pomikajo gori in doli, in vlada pripravlja povečanje armade na bojno moč od 5.000.000 do 6.000.000 mož.

To bodo predvsem moški brez odvisnih oseb in vsi bodo poslani na Francosko, če treba, da premagajo Huno. Vlada ne misli črepati nižjih nabornih razredov najmanj dve leti, če jih bo sploh.

Močno pomnoženo izbiranje med nižjimi razredi pa bo glede moških, ki imajo prevzeti mesta v bistveno vojnih industrijah. Povelje za delo ali boj se raztegne v mnoga dodatna opravila prihodnje leto.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Japonija pripravljena.

Washington, D. C., 22. jul. — Načrti Združenih Držav za udeležbo v ekspediciji, ki donese vojaško pomoč Rusiji, bo nagnanil v javnem razglasu predsednik Wilson prav kmalu, prejkone predkoncem tedna, kakor pričakujejo.

Neuradne brzjojavke iz Tokia in Londona, prejete tukaj danes, pravijo, da je Japonija pritrčila v načrti Združenih Držav za posredovanje. Japon-ski državni zbor je sklican k posebni-mu zasedanju, prejkone da dovoli denarjev za oskrbo japonske armade, ki bo spremljala čete Združenih Držav in alirancev v Rusijo.

strijske poslanske zbornice v petek.

Poslanec Pik je rekel, da zapadno Češko že več mesecev ni prejelo nemoke, ni kruha in da mesto Plzenj ni imelo nobene hrane zadnjih štirinajst dni. Stradanje v zadnjem kraju, je rekel poslanec, je vedlo do največjega obžalovanja vrednih posledic in v mestu je bil za stalno proglašen vojaški zakon.

Poslanec Seliger je rekel, da dočim je bil krušni delež na Dunaju zmanjšan, za polovico, ko okrožja v nemški Češki, kjer so deleži samo četrtino ali šestino tega zneska, in da je bil v krajih, kjer so razdeljevali kruh, od-dajan samo v režnjih.

Zivilski minister Paul je zaključil žalosten pregled položaja z opomnjo, da ne gleda niti v sedanj, niti v bodoči položaj z optimizmom. Poskušal je samo, je rekel, izogniti se nevarnemu pesimizmu.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on July 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

VEŽBALNA ŠOLA ZA VOJAŠKE KAPLANE IN NJEN POVELJNIK.

V taborišču (Camp) Zachary Taylor, Louisville, Ky., je šola, kjer se vežbajo gospodje, ki oskrbujejo dušno pastirstvo med našimi vojniki. Tu dobivajo potrebno znanje in se učijo po usposobljenju kot častniki. Fotografija kaže kaplane študente v jedilnici in vmes je naslikan mayor A. A. Prudon, šolski poveljnik.

